

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/101/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212202794
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7212202794.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a sudkýň JUDr. Evy Feťkovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcov: 1/ E. Y., W.. X.X.XXXX, X/ A. Y., W.. XX.X.XXXX E. X/ E. F., W.. XX.X.XXXX, U. Ž. F. U. V., Y. Č.. X/X, zastúpené JUDr. Marekom Radačovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Žriedlová 3 proti žalovaným: 1/ Y. Q., W.. XX.X.XXXX, F. U. V., T. XX, zastúpený JUDr. Petrom Čopkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska 5 a 2/ UNIQA poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Lazaretská 15, IČO: 00 653 501, zastúpená PRK Partners s.r.o., so sídlom v Bratislave, Hurbanovo námestie 3, o náhradu nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobkýň a žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 2.12.2016 č.k. 36C/35/2012-327 takto

rozhodol:

- I. O d m i e t a odvolanie žalobkýň 1/, 2/ a 3/ proti výrokom rozsudku č. I., II., III. a VII.
- II. O d m i e t a odvolanie žalovaného 1/ a žalovanej 2/ proti výroku rozsudku č. V.
- III. P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch č. I., II., III., V., VI. a VII.
- IV. M e n í rozsudok vo výroku č. IV. tak, že žalobkyniam p r i z n á v a nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovaným 1/ a 2/.
- V. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. V prejednávanej spore sa žalobkyne domáhali, aby žalovaní boli spoločne a nerozdielne zaviazaní zaplatiť každej zo žalobkýň náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33.194,00 eur z titulu neoprávneného zásahu do práva na ochranu ich osobnosti v dôsledku usmrtienia neb. E. Y., manžela žalobkyne 1/ a otca žalobkýň 2/ a 3/.

2. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol v prejednávanej veci rozsudkom z 2.12.2016 s týmito výrokmi:

- I. Žalovaní sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1. rade 15.000,00 eur istiny.
- II. Žalovaní sú povinní zaplatiť žalobkyni v 2. rade 15.000,00 eur istiny.
- III. Žalovaní sú povinní zaplatiť žalobkyni v 3. rade 15.000,00 eur istiny.
- IV. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

V. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietam.

VI. Žalovaní sú povinní zaplatiť súdne poplatky za podanie žaloby v celkovej výške 1.548,00 eur, ktoré sú povinní zaplatiť na účet Okresného súdu Košice II.

VII. Povinnosti uložené týmto rozsudkom sú žalovaní v 1. a 2. rade povinní splniť v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že splnením povinnosti podľa tohto rozsudku jedným zo žalovaných zanikne v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia druhého zo žalovaných.

3. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX U. Č. I. XX,XX Q.. H. U. V. W. G.. M. V. k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný 1/ nesprávnym vedením osobného motorového vozidla zn. S. S., X.: V.. Pri nehode došlo k usmrteniu E. Y., W.. XX.X.XXXX. Žalovaný 1/ bol v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 4T/10/2011 uznaný vinným z prečinu usmrtenia a ublíženia na zdraví. Obeť dopravnej nehody, neb. E. Y., bol manželom žalobkyne 1/ a otcom žalobkýň 2/ a 3/. Žalovaný 2/ rade na základe uzavretej poisťovnej zmluvy bol povinným zmluvným poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou osobného motorového vozidla Ford Focus X.: V.. Tieto skutočnosti neboli sporné. Vo vzťahu k žalovanému 1/ súd prvej inštancie posúdil nárok žalobkýň podľa ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka (OZ), ktoré upravujú ochranu osobnosti fyzickej osoby. Uviedol, že žalovaný 1/ spôsobením dopravnej nehody pri prevádzke motorového vozidla hrubým a nenapraviteľným spôsobom zásadne zasiahol do súkromného života žalobkýň, čím porušil ust. § 11 OZ, podľa ktorého má každý právo na ochranu svojho súkromia. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozsudku opísal spoločný rodinný život žalobkýň a neb. E. Y. a skonštatoval, že predčasná a tragická smrť bola jednoznačne takým zásadným zásahom do práv žalobkýň na ochranu ich súkromia, že v danom prípade je namieste nárok žalobkýň na nahradenie nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ. S ohľadom na nezvratnosť následkov nehody, ako aj na pochopiteľne traumatické zážitky žalobkýň bezprostredne po nehode a zistení úmrtia E. Y. považoval súd prvej inštancie za primeranú výšku nemajetkovej ujmy v sume vo výške 15.000 eur pre každú žalobkyňu. Pokiaľ sa týka priznanej výšky nemajetkovej ujmy, vychádzal súd prvej inštancie z rozsudkov Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/77/2009, 3Cdo/228/2012 a 4Cdo/139/2011. Súd prvej inštancie zároveň uviedol, že vychádzal aj z pokynov odvolacieho súdu v jeho predchádzajúcom rozhodnutí zo 17.12.2015 č. k. 3Co/803/2014-223.

4. Vo vzťahu k žalovanému 2/ riešil súd prvej inštancie otázku, či je možné uplatniť nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priamo proti poisťovateľovi podľa ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“). Žalovaný 2/ bol totiž zmluvným poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla, ktorým bola nehoda spôsobená. Právny vzťah medzi žalobkyňami a žalovaným 2/ posúdil podľa § 2 písm. g/, § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona o PZP. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie z rozsudku Súdneho dvora EÚ z 24.10.2013 sp. zn. C-22/12, z odôvodnenia ktorého odcitoval body 47 až 56, ktoré sú podľa jeho názoru podstatné a majú zásadný význam aj pre rozhodnutie v tejto veci. Odcitoval aj výrok rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, ktorý sa týka výkladu smerníc o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami, ktoré sa majú vykladať v tom zmysle, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Žalovaný 2/ sa bránil proti nárokom žalobkýň s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/301/2012, ktorý riešil otázku pasívnej legitímácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravnej nehody a vyslovil, že do pojmu náhrady škody nemožno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie však poukázal aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu SR zo 16.12.2015 sp. zn. III.ÚS 646/2015, ktorý naopak v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa dôsledne oboznámil s obsahom rozsudku Súdneho dvora EÚ sp. zn. C- 22/12, z ktorého vyvodil, že vnútroštátne právo prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V Slovenskej republike je povinné zmluvné poistenie upravené v zák. č. 381/2001 Z.z. S ohľadom na závery Súdneho dvora EÚ a Ústavného súdu SR súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobkýň je priamo uplatniteľný aj voči žalovanému 2/. Keďže si žalobkyne svoj nárok uplatnili voči

obidvom žalovaným, a to voči žalovanému 1/ podľa § 11 a § 13 OZ a voči žalovanému 2/ podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, ide o rovnaké nároky, preto vo výroku VII. rozsudku určil, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zanikne v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia druhého zo žalovaných. Keďže žalobkyne si uplatnili svoje nároky vo výške presahujúcej priznanú sumu po 15.000,00 eur, v prevyšujúcej časti súd žalobu ako čiastočne nedôvodnú zamietol. Výrok o povinnosti žalovaných zaplatiť súdny poplatok odôvodnil súd prvej inštancie podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že pomer úspechu účastníkov bol v zásade rovnaký.

5. Proti rozsudku podali odvolanie žalobkyne, a to proti všetkým výrokom rozsudku. Odvolanie zdôvodnili odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhli, aby odvolací súd zrušil rozsudok vo výrokoch I. až V. a VII. a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalovaných 1/ a 2/ zaviazal zaplatiť každej zo žalobkýň istinu 33.194,00 eur, prizná žalobkyniam náhradu trov konania v rozsahu 100% a zaviazal žalovaných na plnenie tak, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zanikne v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

6. Žalobkyne predovšetkým namietajú, že sumy, ktoré im boli priznané, nereflektujú zásah do ich osobnostných práv ani rozhodovaciu prax súdom SR, pričom výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy považujú za neadekvátnu. V tejto súvislosti poukazujú na rozhodnutia súdov SR, a to rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/423/2013, Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 24C/239/2013, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/228/2012 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/264/2013. Z týchto rozhodnutí žalobkyne vyvodzujú, že výška priznanej náhrady 15.000,00 eur je nedostačujúca. Poukazujú na výsluch žalobkýň a svedkov, z ktorých je zrejmé, že medzi žalobkyňami a neb. E. Y. bol úzky citový vzťah, všetci žili v čase dopravnej nehody v spoločnej domácnosti a každodenne sa stýkali. E. Y. sa pomáhal starať o domácnosť, varil a staral sa o deti. Vo vzťahu k výroku č. IV. rozsudku (rozhodnutie o trovách konania) žalobkyne uvádzajú, že s ním nesúhlasia a majú za to, že rozhodnutie vychádza z nesprávnej interpretácie ustanovení CSP o trovách konania, teda z nesprávneho právneho posúdenia. Uvádzajú, že aj keď vo vzťahu k žalovanej sume bola každá zo žalobkýň úspešná iba v rozsahu 15.000,00 eur, mali všetky tri žalobkyne plný úspech, čo sa týka základu prejednávanej veci, lebo im bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy na tom základe, ktorý bol uvedený v žalobe, a to voči obom žalovaným. Výška náhrady závisela od posúdenia veci konajúcim súdom. Preto je potrebné o trovách rozhodnúť v súlade so zásadou úspechu tak, že žalobkyne boli úspešné v celom rozsahu. Primárne súd rozhodoval o tom, či žalovaní zasiahli do práva na ochranu osobnosti, resp. či sú povinní túto osobnostnú ujmu nahradiť a až druhotnou otázkou bola výška priznanej náhrady.

7. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná 2/, a to proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dokazovanie. Odvolateľka navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalobu voči nej zamietne a prizná jej náhradu trov konania.

8. Žalovaná 2/ nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, pokiaľ sa týka jej pasívnej vecnej legitímácie v otázke náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým po obeti dopravnej nehody. Tvrdí, že súd prvej inštancie nesprávne vyložil rozhodnutie Súdneho dvora EÚ a rozhodnutie Ústavného súdu SR. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 v bode 39 pripomína, že povinnosť krytia poistených zodpovedností za škodu je zabezpečená a definovaná právnou úpravou únie, rozsah náhrady škody sa spravuje vnútroštátnym právom. Zámerom smerníc nie je harmonizácia režimu zodpovednosti za škodu v členských štátoch. Súd prvej inštancie nesprávne odôvodnil priamy účinok smerníc upravujúcich zodpovednosť za škodu prevádzkou motorových vozidiel, keď sa nezaoberal jednotlivými podmienkami priameho účinku smerníc vymedzených judikatúrou Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukazuje v bode 12 odvolania. Poukazuje predovšetkým na nemožnosť priameho účinku smerníc v sporoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Poukazuje tiež na to, že ani jedna zo smerníc upravujúcich zodpovednosť za škodu prevádzkou motorových vozidiel nezaväzuje členské štáty prijať takú úpravu, ktorej predmetom by bola povinnosť poisťovní uhradiť nemajetkovú ujmu pozostalým v prípade usmrtenia osoby počas dopravnej nehody. V ďalšej časti odvolania žalovaná 2/ poukazuje na právnú úpravu škody v slovenskom právnom poriadku v zmysle ust. § 444 OZ a § 4 ods. 2 zákona o PZP. V tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 3Cdo/301/2012. Žalovaná 2/ sa nestotožňuje ani s odôvodnením

rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je vyvodené z rozhodnutia Ústavného súdu SR. V ďalšej časti odvolania namieta aj výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Namieta, že súd prvej inštancie svojvoľne určil túto výšku, keď bez vysvetlenia uviedol ním vybrané tri rozsudky, ktoré priznávajú relatívne vysokú výšku nemajetkovej ujmy. Odvolateľ je presvedčený, že okresný súd mal určiť výšku nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na konkrétne majetkové pomery účastníkov konania a nie na základe vybraných rozsudkov. Poukazuje na ust. § 450 OZ a rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo/4434/2011. Odvolateľka navrhla na pojednávaní 2.12.2016, že výška náhrady má byť vypočítaná tak, aby sa prihliadlo na majetkové pomery žalovaného 1/ a že ju nemožno určiť v akejkoľvek výške len preto, že by ju mala hrať finančná inštitúcia.

9. Proti rozsudku podal odvolanie aj žalovaný 1/, ktoré smeruje rovnako proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne alternatívne zmení rozsudok v časti napadnutých výrokov tak, že výšku priznanej istiny jednotlivým žalobkyniam primerane zníži.

10. Žalovaný 1/ namieta priznaný nárok vo výške 15.000,00 eur pre každú zo žalobkýň a to predovšetkým v tej súvislosti, že žalovaná 2/ na jeho žiadosť odmietla tieto nároky uznať. Vzhľadom na to, že žalovaný 1/ mal od začiatku za to, že nárok uplatnený žalobkýňami je nárokom, ktorý spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zotrval na svojich stanoviskách, keď neuznal uplatnené nároky s poukazom na prezentované stanovisko žalovanej 2/. Odvolateľ je toho názoru, že opodstatnenosť a správnosť jeho postoja v zmysle platnej právnej úpravy je potvrdená aj ďalšími súdnymi rozhodnutiami z hľadiska posúdenia pasívnej legitímácie žalovanej 2/. Žalovaný 1/ poukazoval a poukazuje na svoje povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú z uzavretej poistnej zmluvy. Je si vedomý, že je ťažké a viac menej nemožné určiť hodnotu ľudského života v akomkoľvek jeho štádiu, ako aj skutočnosti, že výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Zohľadňujúc doterajší odmietavý postoj žalovanej 2/ k uznaniu dôvodnosti uplatňovaných nárokov žalovaný 1/ s ohľadom na svoje osobné pomery nepovažuje výšku priznanej istiny po 15.000,00 eur pre každú zo žalobkýň za primeranú.

11. Žalovaný 1/ podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobkýň, aj k odvolaniu žalovanej 2/ iba v tom rozsahu, že sa pridriava dôvodov a argumentácií, ktoré uviedol vo svojom písomnom odvolaní.

12. Žalovaná 2/ podala písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobkýň aj k odvolaniu žalovaného 1/. Uvádza v ňom, že aj keď zastáva názor, že nie je pasívne legitimovaná v tomto konaní, nesúhlasí s tvrdením žalobkýň, že im bolo priznané nízke finančné zadosťučinenie za spôsobenú nemajetkovú ujmu. Výška finančného zadosťučinenia by mala pôsobiť satisfakčne a preventívne, no nemala by byť likvidačná. K rovnakému záveru dospel aj Ústavný súd ČR vo veci sp.zn. I.ÚS 1586/09. Úmysel zákonodarcu prihliadať na majetkové pomery pôvodcu zásahu možno vyčítať aj z ust. § 450 OZ, ktorý navyše pripúšťa aj zníženie škody. Žalovaná 2/ poukazuje na to, že žalovaný 1/ je nemajetný a bez pracovného pomeru, preto súhlasí s jeho názorom, ktorým namieta priznané finančné zadosťučinenie vo výške 45.000,00 eur ako neprimerane vysoké a likvidačné. Uvádza ďalej, že neobstojí odkaz žalobkýň na finančné zadosťučinenie priznané inými súdmi v rozhodnutiach, ktoré uvádzali v odvolaní. Na podporu svojho názoru žalovaná 2/ poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/954/2014, Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co/160/2012 a Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/102/2014. Je zrejmé, že škála priznaného finančného zadosťučinenia je široká a preto rozhodnutia, na ktoré poukázali žalobkyne nemožno považovať za všeobecne určujúce. Žalovaná 2/ ďalej uvádza, že naďalej trvá na svojich argumentoch uvedených v jej odvolaní. Tvrdí, že priznanie neúmerne vysokého finančného zadosťučinenia by bolo v rozpore s kritériami § 13 ods. 3 OZ. Žalovaná 2/ nesúhlasí ani s odvolaním žalobkýň vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania.

13. K odvolaniam žalovaných 1/ a 2/ podali písomné vyjadrenie žalobkyne. Uvádzajú v ňom, že zotrávajú na svojich doterajších vyjadreniach a na všetkých skutočnostiach uvedených v odvolaní voči rozsudku. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalovaní uvádzajú, že pasívna legitímácia žalovaného v 1. rade je nesporná, pričom je daná aj pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade, vyplývajúca najmä z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C - 22/12. Samotný rozsudok pritom nestanovuje, že má vnútroštátne právo určovať povinnosť náhrady nemajetkovej ujmy medzi poisťovňou a poškodeným, ale náhradu na základe zodpovednosti poisteného, ktorým je žalovaný v 1. rade. Vo vzťahu k výške priznanej náhrady poukazujú na obsah svojho odvolania.

14. Ďalšie písomné podania zo strany sporových strán neboli predložené.

15. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) posudzoval najskôr splnenie procesných podmienok prípustnosti odvolania. Zistil, že žalobkyne, rovnako ako aj žalovaný 1/ a žalovaná 2/ podali odvolanie včas. Keďže však všetci odvolatelia podali odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, bolo potrebné osobitne sa zaoberať subjektívnou procesnou legitimitáciou každého z odvolateľov na podanie odvolania s ohľadom na fakt, že každý výrok napadnutého rozsudku je potrebné považovať za samostatné rozhodnutie.

16. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Z tohto ustanovenia vyplýva, že subjektívna legitimitácia sporovej strany na podanie odvolania je obmedzená iba na také rozhodnutie, resp. iba na tú časť rozhodnutia, ktoré je vydané v jej neprospech. Neprospech sporovej strany sa líši v závislosti od jej procesného postavenia a predovšetkým v závislosti od jej postoja k prejednávanej veci v tom zmysle, či príslušný výrok odvolateľa určitým spôsobom znevýhodňuje alebo nie. Podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania je totiž existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné posudzovať z hľadiska procesného, pretože sa môže prejavovať vo formálnej podobe alebo v materiálnej podobe. Ak sporovej strane takáto ujma nevznikla, je potrebné odvolanie odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP.

17. Odvolací súd najskôr z tohto pohľadu posudzoval podané odvolanie žalobkýň, ktoré smeruje proti výrokom č. I. až V. a proti výroku VII. rozsudku. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyne sú osobami, v prospech ktorých bolo rozhodnuté výrokmi č. I., II. a III., a to u každej zo žalobkýň samostatne. Procesný neúspech všetkých žalobkýň sa prejavuje iba vo výroku č. IV., ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania v rozpore s ich procesným návrhom na priznanie trov proti žalovaným a vo výroku č. V., ktorým bola žaloba každej zo žalobkýň v prevyšujúcej časti zamietnutá. Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že odvolanie žalobkýň proti výrokom č. I., II., III. je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku ich procesnej legitimitácie na podanie odvolania. Takisto chýba procesná legitimitácia žalobkýň na podanie odvolania proti výroku č. VII., pretože ním súd prvej inštancie rozhodol o spôsobe uspokojenia záväzku v súlade s procesným návrhom žalobkýň. Z uvedeného vyplýva, že na základe odvolania podaného žalobkýňami 1/ až 3/ budú predmetom odvolacieho prieskumu iba výroky č. IV. a V. napadnutého rozsudku.

18. Podobná situácia nastáva aj v prípade odvolaní žalovaného 1/ a žalovanej 2/. Obaja títo odvolatelia podali odvolanie proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku. V ich prípade je potrebné konštatovať, že rozhodnutie vo výroku č. V., ktorým bola žaloba žalobkýň v prevyšujúcej časti zamietnutá, je vydané v ich prospech a týmto výrokom im nebola spôsobená žiadna formálna ani materiálnej ujma. Z pohľadu odvolateľov žalovaného 1/ a žalovanej 2/ budú predmetom odvolacieho prieskumu všetky výroky rozsudku, s výnimkou výroku č. V., pretože na podanie odvolania proti tomuto výroku nie sú subjektívne procesne legitimovaní a bolo potrebné ich odvolanie proti tomuto výroku odmietnuť podľa § 386 písm. b) CSP.

19. Po tomto posúdení podmienok subjektívnej prípustnosti odvolania bude síce predmetom odvolacieho prieskumu celý rozsudok, ale v prípade každého výroku to bude výlučne z pohľadu subjektívnej procesnej legitimitácie jednotlivých odvolateľov.

20. Odvolací súd následne prejednal odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože na jeho nariadenie nebol daný dôvod podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne vo všetkých jeho výrokoch, s výnimkou výroku o trovách konania.

21. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že medzi sporovými stranami nie je sporný skutkový stav veci v tom rozsahu, že dňa XX.XX.XXXX pri dopravnej nehode zahynul E. Y., manžel žalobkyne 1/ a otec žalobkýň 2/ a 3/. Žalovaný 1/ zavinil dopravnú nehodu a žalovaná 2/ bola povinným zmluvným poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Ford Focus X.: V., ktorým došlo k ublíženiu na zdraví poškodeného E. Y..

22. Čo sa týka zodpovednosti žalovaného 1/ za nemajetkovú ujmu, ktorú si žalobkyne v tomto spore uplatňujú, základ ich nároku vychádza z právnej úpravy práva na ochranu osobnosti. Odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na svoj záväzný právny názor vyjadrený v uznesení zo 17.12.2015 č. k. 3Co/803/2014-223 (str. 5 posledný odsek), kde skonštatoval, že ustálená judikatúra súdov SR sa zhoduje v tom, že vodič motorového vozidla, ktorý spôsobil hoci z nebanlivosti dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k úmrtiu fyzickej osoby, zodpovedá za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti blízkych osôb. Konkrétne ide v takýchto prípadoch o zásah do práva na ich súkromný a rodinný život, ktorý bol smrťou blízkeho príbuzného trvalo narušený. Odvolací súd zotrváva aj na odkazoch na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR uvedené v jeho predchádzajúcom rozhodnutí. Je potrebné tiež konštatovať, že žalovaný 1/ základ svojej zodpovednosti v zásade nespochybňoval, v odvolaní namietal predovšetkým výšku priznanej nemajetkovej ujmy a skutočnosť, že žalovaná 2/ odmieta svoju zodpovednosť, resp. svoju pasívnu legitímáciu v tejto veci. Pokiaľ teda súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný zodpovedá žalobkyniam za neoprávnený zásah do ich práva na ochranu osobnosti, jeho rozhodnutie je čo do základu správne.

23. Podstatnou právnou otázkou, ktorú musel vyriešiť súd prvej inštancie a ktorá je aj predmetom odvolacích námietok žalovanej 2/, je pasívna vecná legitímácia poisťovne v tomto spore, teda otázka, či tu existuje povinnosť poisťovne zaplatiť pozostalým po obeti dopravnej nehody nemajetkovú ujmu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

24. Súd prvej inštancie právne ustálil pasívnu legitímáciu žalovanej 2/ tak, že žalobkyne ako poškodené majú priamy nárok proti žalovanej 2/ podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, pričom podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP má poistený z poistenia zodpovednosti právo, ak za neho poisťovateľ hradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody. Súd prvej inštancie zároveň vychádzajúc z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 (Q.) a z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 646/2015 skonštatoval, že rozsah zodpovednosti poisťovateľa podľa zákona o PZP kryje aj nemajetkovú ujmu v prospech blízkych osôb obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie v celom rozsahu stotožňuje a na doplnenie argumentácie uvádza nasledovné:

25. Rozhodovacia činnosť súdu v civilnom sporovom konaní musí rešpektovať okrem iného základné právne princípy, definované v čl. 1 až 18 CSP. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov CSP postup súdu pri ochrane ohrozených alebo porušených práv musí byť spravodlivý a účinný tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Rozhodnutia všeobecných súdov majú vychádzať predovšetkým z právnych názorov, na ktorých sa zhodujú najvyššie súdne autority, ktorými sú na vnútroštátnej úrovni predovšetkým Ústavný súd SR a Najvyšší súd SR. Ak tu takáto zhoda existuje, dochádza k naplneniu princípu právnej istoty vtedy, ak konajúci súd pri rozhodovaní v obdobnej veci rešpektuje ustálenú rozhodovaciu prax alebo v opačnom prípade v odôvodnení rozhodnutia podá dôsledné vysvetlenie odklonu od takejto ustálenej praxe. V dôsledku prirodzeného vývoja môže nastať situácia, že v dôsledku aktuálnejšej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít už argumentačne neobstojí ich skorší právny názor, vyjadrený v rozhodnutí vydanom v čase, keď ešte rozhodovacia prax nie je ustálená (podobne porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 481/2011)

26. Odvolací súd uznáva, že právna otázka pasívnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona o PZP bola v rozhodnutiach súdov SR riešená nejednotne. O tom svedčia aj argumenty žalobkýň konkrétnymi súdnymi rozhodnutiami na jednej strane a argumenty žalovanej v 2. rade na opačnej strane. Obe sporové strany v konaní argumentovali rozhodnutiami okresných a krajských súdov. Odvolací súd konštatuje, že rozhodnutia prvoinštančných a odvolacích súdov síce môžu slúžiť ako zdroj argumentácie, nemožno ich však vnímať a odvolávať sa ne ako na takú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorú zákonodarca predpokladá ako zdroj vytvorenia stavu právnej istoty. To platí osobitne v prípade, ak už možno hovoriť o ustálenom právnom názore najvyšších autorít.

27. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bolo verejne známe jediné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktoré meritórne riešilo otázku pasívnej legitímácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy

vznikutej usmrtením v dôsledku prevádzky motorového vozidla. Išlo o rozsudok zo dňa 31.3.2016 sp. zn. 3Cdo/301/2012, ktorého právne závery vychádzajú z toho, že pasívna legitímácia poisťovne v takýchto druhoch konaní nie je daná. Týmto právnym názorom Najvyššieho súdu SR argumentuje aj odvolateľka, žalovaná 2/. Odvolací súd konštatuje, že toto rozhodnutie nebolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR.

28. Po vydaní citovaného rozsudku NS SR došlo k zreteľnému posunu právneho názoru najvyšších súdnych autorít v ich rozhodovacej činnosti v otázke pasívnej legitímácie poisťovne smerom k názoru, že náhradu nemajetkovej ujmy je možné priznať ako nárok z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom.

29. Ústavný súd SR, okrem uznesenia III.ÚS 646/2015 zo dňa 16.12.2015, na ktoré vo svojom odôvodnení poukazuje súd prvej inštancie, rozhodol obdobným spôsobom uznesením zo dňa 17.8.2016 č. k. I.ÚS 474/2016-17, ktorým odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť obchodnej spoločnosti Wüstenrot poisťovna a.s. V odôvodnení uznesenia vyslovil, že niet žiadneho dôvodu spochybňovať právne závery v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, ktorý bol ústavnou sťažnosťou napadnutý, a to predovšetkým vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného ako poistiteľa. Odvolací súd vyložil pojem škoda použitý v zákone o PZP eurokonformne vychádzajúc z rozsudku ESD C-22/12 vo veci Q. a s odkazom na európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Ústavný súd vyslovil, že hoci Súdny dvor EÚ nie je oprávnený vykonať ustanovenia vnútroštátneho práva je zjavné, že vnútroštátne právo SR prostredníctvom ustanovení Občianskeho zákonníka umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

30. Uznesením Ústavného súdu SR z 11.10.2016, č. k. III. ÚS 666/2016-36, bola odmietnutá ako zjavne neopodstatnená sťažnosť obchodnej spoločnosti Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group. Išlo o sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok, základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/609/2014 -482 z 27.01.2015. V dôvodoch uznesenia (str. 12 a nasl.) Ústavný súd SR uvádza, že nie je jeho úlohou vysloviť jediný možný a jediný správny názor na problematiku interpretácie pojmu škoda použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení a dospieť k jednoznačnému záveru o tom, či sa krajský súd pri podávaní výkladu predmetného pojmu nedopustil takej svojvôle, ktorá by bola v zjavnom nesúlade so zaužívanými výkladovými praktikami, popierala by pravidlá formálnej logiky a extrémne by vybojovala z účelu a zmyslu relevantnej právnej úpravy. Ústavný súd zdôrazňuje, že esenciou sťažnosti je celkom konkrétne formulovaný právny názor sťažovateľa, podľa ktorého pojem škoda použitý v OZ ani pojem škoda na zdraví použitý v zákone o PZP nezhrňa nemajetkovú ujmu, ktorú má na mysli OZ a preto takáto nemajetková ujma nie je krytá povinným zmluvným poistením podľa zákona o PZP. Vzhľadom na túto argumentáciu Ústavný súd v ďalšej časti odôvodnenia (str. 13 až 19) sa podrobne a zrozumiteľne zaoberá vysvetlením postojov, ktoré ho viedli k právoplatným odmietnutiam predchádzajúcich sťažností sťažovateľa a vyjadruje sa aj k argumentom o chápaní pojmu škoda v slovenskom civilnom práve na podklade systematických súvislostí Občianskeho zákonníka a ako aj dlhodobu sa vyvíjajúcich názorov o materiálnej substancii pojmu škoda a i materiálnej podstate odlišného pojmu ujma. Zaoberá sa aj otázkou priameho a nepriameho účinku smerníc. Z citovaného rozhodnutia Ústavného súdu SR je podľa názoru odvolacieho súdu najpodstatnejší záver, že ak slovenský zákonodarca do zákonného pojmu škoda použitého v zákone o PZP a teda do rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu nezahrnul aj nemajetkovú ujmu a jej poistné krytie, dostáva sa vzhľadom na záväzný výklad zodpovedajúcich smerníc do rozporu so zámerom tvorca unijnej právnej regulácie identifikovaným Súdnym dvorom EÚ. Všeobecné súdy boli preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej unijnej regulácie.

31. Odvolací súd konštatuje, že judikatúru Ústavného súdu SR v otázke pasívnej legitímácie poisťovne v prípade náhrady nemajetkovej ujmy je možné považovať už za stabilnú. K týmto právnym názorom Ústavného súdu SR sa hlási aj recentná judikatúra Najvyššieho súdu SR. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR Z 31.7.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktorým bolo zamietnuté mimoriadne dovolanie Generálneho prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č.k. 5C/351/2013-99 a proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/470/2014. V bode 28 odôvodnenia rozsudku Najvyšší súd SR uvádza, že pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne

je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v zákone o PZP. Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúcich v zásahu do ich práva za súkromný a rodinný život. Uvádza ďalej, že účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že usmrtenie pri dopravnej nehode je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. V ďalších bodoch odôvodnenia rozsudku sa Najvyšší súd SR prikláňa k rozširujúcemu výkladu pojmu škoda pre účely zákona o PZP, ako aj k eurokonformnému výkladu zodpovednostných smerníc (bod 30 a 31 odôvodnenia).

32. Vo svetle citovaných rozhodnutí Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR sa odvolací súd v prejednávanej spore stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že pasívna legitimácia žalovanej 2/ vo veci náhrady nemajetkovej ujmy je odôvodnená extenzívnym a eurokonformným výkladom ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Úlohou vnútroštátnych súdov členských štátov EÚ je aj ich povinnosť vykladať vnútroštátne právo v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu príslušných smerníc, tak, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému smernica smeruje. Povinnosť eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva členských štátov EÚ vyplýva aj z čl. 4 ods. 3 zmluvy o EÚ, ktorá zakotvuje tzv. zásadu lojálnej spolupráce EÚ a jej členských štátov. Keďže zákon č. 381/2001 Z.z. je výsledkom implementácie smernice 2009/103/EHS je potrebné pri výklade jeho ustanovení prihliadať na znenie a účel smernice. Odvolací súd teda zastáva názor, že ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP je potrebné vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých za náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a pozostalí môžu tieto nároky podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP uplatniť priamo proti poisťovateľovi rovnako, ako všetky ostatné nároky na náhradu škody.

33. Odvolací súd ďalej pri posudzovaní základu uplatňovaných nárokov zo strany žalobkýň voči žalovaným 1/ a 2/ zastáva rovnaký názor ako súd prvej inštancie v tom, že nejde o solidárnu zodpovednosť žalovaných 1/ a 2/, ale aj o ich spoločnú zodpovednosť, to znamená, že splnením povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plniť u druhého zo žalovaných.

34. Po ustálení otázky základu uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a pasívnej legitimácie oboch žalovaných posudzoval odvolací súd aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobkyne 1/ až 3/ v podanom odvolaní namietajú, že výška priznanej nemajetkovej ujmy nie je dostatočná, naopak žalovaní 1/ a 2/ namietajú, že k priznanej výške nemajetkovej ujmy je neprímeraná.

35. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby bolo dané primerané zadost'učinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

36. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že jediným kritériom, podľa ktorého má súd posúdiť a priznať náhradu nemajetkovej ujmy, je závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti. Odvolací súd uznáva, že rozhodnutie o priznaní výšky nemajetkovej ujmy v prípade straty blízkej osoby je mimoriadne náročné, pretože vo vnútri každej rodiny dochádza k vzniku neopakovateľných individuálnych vzťahov a smrť spôsobuje následné pretrhnutie väzieb vo vnútri rodiny v dôsledku straty jej člena. Takýto zásah je u každej fyzickej osoby individuálny a je preto potrebné citlivo a individuálne posudzovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Posudzovanie výšky nemajetkovej ujmy nemožno v žiadnom prípade znevažovať tým spôsobom, aby bola vnímaná ako „cena ľudského života“. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je kompenzovať fyzickú absenciu zomrelého, ale pokúsiť sa nahradiť pozostalým nemateriálnu ujmu, prejavujúcu sa v ich konkrétnych subjektívnych pocitoch.

37. Odvolací súd však zdôrazňuje, že ani v tejto citlivej otázke nie je možnosť voľnej úvahy súdu neobmedzená, ale aj tu je potrebné rešpektovať princíp legitímneho očakávania, a to nielen na strane poškodených, ale aj na strane povinného subjektu. To znamená, že aj rozhodovanie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy musí rešpektovať určitú líniu rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít vo vzťahu k obdobným porušeniam individuálnych rodinných vzťahov. Odvolací súd odmieta uvažovať o tom, že rozhodovanie o náhrade nemajetkovej ujmy je „oceňovaním“ ľudského života, pretože zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je kompenzovať fyzickú absenciu poškodeného, ale pokúsiť sa pozostalým nahradiť i materiálnu ujmu, prejavujúcu sa v konkrétnych subjektívnych pocitoch.

38. V tejto súvislosti odvolací súd vyslovil svoj právny názor v predchádzajúcom rozhodnutí č.k. 3Co/803/2014-223, v ktorom poukázal na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu SR (rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/77/2009, 4Cdo/139/2011, 3Cdo/228/2012). Odvolací súd ďalej poukazuje okrem citovaných rozhodnutí aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 13.4.2016 sp. zn. 6Cdo/60/2016, ktorým bolo odmietnuté dovolanie proti rozhodnutiu, kde odvolací súd priznal žalobcovi za smrť manželke dvoch detí sumu 45.000,00 eur, ďalej na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/154/2010, ktorým bolo odmietnuté dovolanie voči rozhodnutiu o priznaní náhrady za smrť dcéry obom rodičom po 17.000,00 eur.

39. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie rešpektoval dostatočným spôsobom kasačný záväzný právny názor odvolacieho súdu a odôvodnil dostatočne výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy u všetkých troch žalobkýň. Aj odvolací súd považuje priznanú náhradu po 15.000,00 eur pre každú zo žalobkýň za primeranú.

40. S ohľadom na všetky uvedené dôvody, odvolací súd podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol odvolania žalobkýň aj žalovaných proti tým výrokom, ktorými im nebola spôsobená formálna a materiálna ujma (výroky I. a II. rozhodnutia odvolacieho súdu). Odvolací súd považuje za vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bolo každej zo žalobkýň priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 15.000,00 eur, ako aj vo výroku, ktorým bola žaloba žalobkýň v prevyšujúcej časti zamietnutá. Preto podľa § 387 ods. 1 CSP výroky rozsudku súdu prvej inštancie č. I., II., III., V. potvrdil. Rovnako potvrdil ako vecne správny výrok č. VII. o spôsobe plnenia priznanej sumy nemajetkovej ujmy. Vecne správne je aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť súdny poplatok za podanie žaloby. Preto odvolací súd (vo svojom výroku III.) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne výroky rozsudku súdu prvej inštancie č. I., II., III., V., VI. a VII.

41. Odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Odvolací súd vychádzajúc z ust. § 255 ods. 1 CSP uvádza, že žalobkyne mali vo veci plný úspech, pokiaľ sa týka základu uplatneného nároku. Keďže predmetom sporu bol zamietavý postoj žalovaného 1/ k žalobe a sporná otázka pasívnej legitímácie žalovanej 2/ proti uplatneným nárokom a súd prvej inštancie správne rozhodol o existencii základu žalovaného nároku u oboch žalovaných, je potrebné pri rozhodovaní o trovách konania vychádzať z toho, že sa žalobcom priznáva náhrada trov ako procesne úspešnej strane. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Odvolací súd podotýka, že pri rozhodovaní o výške trov bude potrebné vychádzať z priznanej sumy náhrady nemajetkovej ujmy.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli všetci odvolatelia čiastočne procesne úspešní a čiastočne neúspešní, preto odvolací súd rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznáva.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dôvodov uvedených v ust. § 420 CSP.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval o prvej inštancii. Pri dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolávateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.